

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

KAP.430.015.2017

Nr ewid. 60/2017/P/17/001/KAP

Informacja
o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2016 r.
w części 84 – Środki własne Unii Europejskiej

Warszawa maj 2017r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2016 r.
w części 84 – Środki własne Unii Europejskiej**

Dyrektor Departamentu Administracji Publicznej

B Skwarka
Bogdan Skwarka

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, *10.05.* 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	4
II. Ocena kontrolowanej działalności	5
1. Ocena ogólna	5
2. Uwagi i wnioski.....	5
III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa w części 84 – Środki własne Unii Europejskiej	6
1. Wydatki budżetu państwa	7
2. Sprawozdania	9
3. Księgi rachunkowe	9
4. Sprawozdania sporządzane w ramach systemu kontroli środków własnych Unii Europejskiej.....	9
IV. Informacje dodatkowe.....	11
Załączniki	12

I. Wprowadzenie

Dysponentem części budżetowej 84 – Środki własne Unii Europejskiej jest Minister Rozwoju i Finansów¹. W 2016 r. w części 84 nie funkcjonowały podmioty będące dysponentami II lub III stopnia. Działania związane z wykonaniem budżetu państwa w części 84 prowadził Departament Współpracy Międzynarodowej (dalej: Departament WM)². Kontrolę przeprowadzono w Ministerstwie Finansów (dalej: MF). W 2016 r. w części 84 nie planowano i nie zrealizowano dochodów budżetowych.

Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2016³ (dalej: ustawa budżetowa) w części 84 – Środki własne Unii Europejskiej.

W ramach części 84 finansowano – zgodnie z obowiązującymi przepisami – składki przekazywane przez Polskę do budżetu Unii Europejskiej (dalej: UE).

Zakres kontroli obejmował:

- wykonanie wydatków budżetu państwa oraz wykonanie zadań,
- realizację zadań dysponenta części w zakresie terminowego opracowania i przekazania odbiorcom sprawozdań w ramach systemu kontroli środków własnych UE,
- prawidłowość i rzetelność sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2016 oraz sprawozdań za IV kwartał 2016 r. w zakresie operacji finansowych,
- prawidłowość ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych za 2016 r. i sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r.

W 2016 r. w części 84 zrealizowano wydatki budżetu państwa w wysokości 19 168 430,6 tys. zł, co stanowiło 5,3% wydatków budżetu państwa.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust.1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴.

¹ Do 28 września 2016 r. dysponentem części 84 był Minister Finansów.

² Do 1 marca 2016 r. sprawy te prowadził Departament Unii Europejskiej (zmiana nazwy departamentu nastąpiła w związku z wejściem w życie zarządzenia nr 17 MF z dnia 1 marca 2016 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Finansów) Dz. Urz. Min. Fin. poz. 21, ze zm.

³ Ustawa budżetowa na rok 2016 z dnia 25 lutego 2016 r. (Dz. U. poz. 278, ze zm.).

⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

II. Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna⁵

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w części 84 – Środki własne Unii Europejskiej.

W wyniku kontroli 100% zrealizowanych w części 84 wydatków budżetu państwa stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶ (dalej ufp) i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części 84 – Środki własne Unii Europejskiej, przedstawiona została w załączniku nr 3 do niniejszej informacji.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie prawidłowość sporządzenia przez dysponenta części 84 – Środki własne Unii Europejskiej rocznych sprawozdań za 2016 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
 - z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
 - z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),
- oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r.: o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N), o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości i rzetelności sporządzonych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli ksiąg rachunkowych, stanowiących podstawę sporządzenia ww. sprawozdań, nie zidentyfikowano nieprawidłowości, które wskazywałyby, że księgi te obejmujące zapisy dotyczące wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań prowadzone były nieprawidłowo. Sprawozdania przekazują prawdziwy obraz wydatków, a także należności i zobowiązań 2016 r.

Sprawozdania sporządzane w ramach systemu kontroli środków własnych Unii Europejskiej przekazywano terminowo do Komisji Europejskiej (dalej KE). Zdaniem NIK, Minister Rozwoju i Finansów podejmował prawidłowe działania w zakresie opracowania i przekazania odbiorcom sprawozdań sporządzanych w ramach systemu kontroli środków własnych.

2. Uwagi i wnioski

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie wykonania budżetu państwa w 2016 r. w części 84 – Środki własne Unii Europejskiej nie stwierdzono nieprawidłowości, w związku z czym Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej, stosuje się ocenę opisową.

⁶ Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, ze zm.

III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa w części 84 – Środki własne Unii Europejskiej

W części 84 – Środki własne Unii Europejskiej realizowane są wydatki dotyczące składki, jaką Polska przekazuje do budżetu Unii Europejskiej w ramach tzw. „systemu środków własnych Unii Europejskiej”. W 2016 r. składkę obliczono zgodnie z metodologią Unii Europejskiej.

Do środków własnych zgodnie z aktualnymi przepisami⁷ zalicza się następujące kategorie wydatków:

- wpłaty państw członkowskich obliczone na podstawie Dochodu Narodowego Brutto (środki własne z tytułu DNB);
- wpłaty państw członkowskich obliczone na podstawie podatku VAT (środki własne z tytułu VAT);
- tradycyjne środki własne (ang. *traditional own resources* – TOR), dalej TŚW;
- wpłata z tytułu rabatu brytyjskiego;
- mechanizmy korekcyjne polegające na obniżeniu wkładów opartych na DNB.

Wysokość składki dotyczącej środków własnych z tytułu DNB jest kalkulowana poprzez podzielenie niepokrytych potrzeb budżetowych UE pomiędzy państwa członkowskie UE, proporcjonalnie do udziału DNB danego państwa członkowskiego w DNB UE ogółem.

Wysokość składki z tytułu VAT określa się przez zastosowanie jednolitej stawki, wyznaczonej przez KE do zharmonizowanej podstawy VAT, obliczonej przez państwo członkowskie w zgodzie z zasadami wspólnotowymi⁸.

Do TŚW wlicza się opłaty celne pobierane w odniesieniu do handlu z państwami nieczłonkowskimi na podstawie Wspólnej Taryfy Celnej oraz opłaty cukrowe nałożone na producentów oraz przetwórców cukru i izoglukozy w ramach wspólnej organizacji rynku cukru. W odniesieniu do TŚW państwa członkowskie odprowadzają do budżetu ogólnego UE 80% pobranych opłat, natomiast pozostałe 20% zatrzymują jako tzw. „koszty poboru”.

Rabat brytyjski oznacza korektę brytyjskiej wpłaty do wspólnotowego budżetu UE z tytułu środka własnego VAT i DNB. Rabat jest finansowany przez wszystkie kraje członkowskie z tym, że udział Niemiec, Holandii, Austrii i Szwecji został zredukowany do 25% wysokości pełnej kwoty.

Mechanizmy korekcyjne polegają na obniżeniu wkładów opartych na DNB ustalonych na lata 2014–2020 dla Danii, Holandii i Szwecji oraz na lata 2014-2016 dla Austrii.

Dysponent części sprawował nadzór i kontrolę nad realizacją budżetu, zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 ufp, między innymi poprzez analizy i oceny przebiegu realizacji wydatków budżetowych w ramach nadzorowanej części. Przedmiotem tych analiz i ocen była terminowość oraz zgodność dokonywanych wydatków z wewnętrznymi procedurami płatności.

⁷ W okresie wieloletnich ram finansowych 2014-2020 system ten funkcjonuje w oparciu o następujące przepisy: Decyzję Rady z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie systemu zasobów własnych /nr 2014/335/UE, Euratom/ (Dz. Urz. UE L z 07.06.2014, Nr 168, str. 105) i Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 609/2014 z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie metod i procedur udostępniania tradycyjnych zasobów własnych, zasobów własnych opartych na VAT i zasobów własnych opartych na DNB oraz w sprawie środków w celu zaspokojenia potrzeb gotówkowych (Dz. Urz. UE L z 07.06.2014, Nr 168, str. 39), zmienione przez Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 804/2016 z dnia 17 maja 2016 r. (Dz. Urz. UE L z 21.05.2016, Nr 132, str. 85).

⁸ Zharmonizowana podstawa VAT ograniczona jest do wysokości 50% DNB danego państwa.

1. Wydatki budżetu państwa

W ustawie budżetowej wydatki budżetu państwa w części 84 zostały zaplanowane w kwocie 19 243 582,0 tys. zł, która została obliczona na podstawie:

- przedłożonego przez KE projektu budżetu UE na 2016 r. zakładającego wysokość polskiej składki członkowskiej w kwocie 4 477 701,2 tys. euro, tj. 18 125 734,0 tys. zł⁹;
- oszacowanych przez KE skutków finansowych wejścia w życie w 2016 r. z mocą wsteczną nowej decyzji o systemie środków własnych¹⁰ w kwocie 269 100 tys. euro, tj. 1 117 848,0 tys. zł¹¹.

Minister Rozwoju i Finansów dokonał w części 84 w roku budżetowym dwóch zmian, przenosząc wydatki między paragrafami klasyfikacji budżetowej. Zmian w planie dokonano w celu dostosowania planu płatności do wysokości ponoszonych wydatków z tytułu: opłat celnych, opłat cukrowych, DNB, VAT i rabatu brytyjskiego. Zmiany zostały dokonane zgodnie z art. 171 upf.

Równoległe do wszystkich zmian w planie wydatków były sporządzane zmiany w planie finansowym w układzie tradycyjnym oraz zadaniowym.

W odniesieniu do 2016 r. KE dokonała sześciu korekt finansowych w budżecie ogólnym UE. Cztery z nich miały wpływ na wysokość polskiej składki, powodując zmniejszenie składki per saldo o 126 086,1 tys. euro, z tego:

- korekta nr 2 – zmniejszenie środków na płatności w ramach DNB (rozliczenie nadwyżki za 2015 r.) – zmniejszenie składki dla Polski o 40 538,9 tys. euro;
- korekta nr 4 – aktualizacja szacunków tradycyjnych środków własnych oraz podstaw VAT, DNB i finansowania rabatu brytyjskiego – zmniejszenie składki dla Polski o 334 368,0 tys. euro;
- korekta nr 5 – uwzględnienie skutków finansowych wejścia w życie nowej decyzji o systemie środków własnych (skutki za lata 2014-2016) – zwiększenie składki dla Polski o 240 218,0 tys. euro;
- korekta nr 6 – zwiększenie środków na płatności w ramach DNB (uruchomienie Funduszu Solidarności na walkę ze skutkami powodzi w Niemczech) – zwiększenie składki dla Polski o 8 602,8 tys. euro.

Rozliczenie wynikającej z powyższych korekt nadpłaty składki zostało dokonane przez pełne pokrycie składki za styczeń oraz redukcję płatności składki za luty 2017 r.¹².

Wydatki budżetu państwa w części 84 zostały zrealizowane¹³ w kwocie 19 168 430,6 tys. zł, co stanowiło 99,6% planu (19 243 582,0 tys. zł). W porównaniu do roku 2015 wydatki zrealizowane w 2016 r. stanowiły 105,3% (tj. wzrosły o 972 698,0 tys. zł). Wyższy poziom wydatków wynikał ze zmiany przepisów i związany był z zapłatą skutków finansowych nowej decyzji o systemie środków własnych.

⁹ Kwota przeliczona według kursu 4,0480 zł/euro z 2 maja 2015 r. Zgodnie z przyjętą metodologią płatność składki odbywa się według referencyjnego kursu wymiany walut opublikowanego przez Europejski Bank Centralny w Dzienniku Urzędowym UE z ostatniego dnia notowania w roku kalendarzowym poprzedzającym dany rok budżetowy (dla 2016 r. kurs ten wynosił 4,2639 zł/euro).

¹⁰ Decyzja Rady z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej weszła w życie w dniu 1 października 2016 r. z mocą wsteczną od 1 stycznia 2014 r.

¹¹ Szacowany wzrost w 2016 r. polskiej składki z tego tytułu stanowił za lata 2014–2015 kwotę 729 236,0 tys. zł oraz kwotę 388 612,0 tys. zł za rok 2016.

¹² W 2016 r. zostały zrealizowane wydatki w związku z korektami w budżecie UE nr 2 i 5, w tym skutki finansowe nowej decyzji, tj. korekta nr 5 na kwotę ogółem 1 017 785, 8 tys. zł (w związku z uwzględnieniem w limicie cz. 84 polskiego budżetu środków na sfinansowanie skutków tej decyzji, 30 grudnia 2016 r. dokonano tej płatności). Korekty 4 i 6, uchwalone 1 grudnia 2016 r. skutkujące nadpłatą w 2016 r. zostały rozliczone w 2017 r. przez pełne pokrycie płatności składki za styczeń 2017 r. (w kwocie 1 294 522,0 tys. zł) oraz redukcję płatności składki za luty (w kwocie 243 511, 6 tys. zł).

¹³ Wszystkie wydatki zostały zrealizowane w ramach działu 758 - *Różne rozliczenia*, rozdział 75850 - *Rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej z tytułu środków własnych*.

W trakcie roku dysponent cz. 84 dokonał jednej blokady wydatków w wysokości 75 151,2 tys. zł, z uwagi na nadmiar środków będących konsekwencją mniejszej, niż zakładano płatności składki do budżetu UE oraz niższych opłat celnych¹⁴. Blokada dokonano, niezwłocznie po oszacowaniu nadmiaru posiadanych środków budżetowych i zaistnieniu przesłanek uzasadniających ich zablokowanie.

Zestawienie wydatków budżetowych w 2016 r. według klasyfikacji budżetowej przedstawiono w załączniku nr 1 do niniejszej informacji.

W latach 2010–2016 Polska zajmowała ósme miejsce wśród państw Unii Europejskiej, pod względem wielkości składki wpłacanej do budżetu UE (w 2016 r. kwota polskiej składki wyniosła 4 361 440,8 tys. euro¹⁵). Wielkość składki Polski w tych latach w odniesieniu do innych krajów UE przedstawiono w załączniku nr 2 do informacji.

Zobowiązania w części 84 na koniec 2016 r. wyniosły 119 301,3 tys. zł¹⁶ i była to niedopłata polskiej składki członkowskiej do budżetu UE z tytułu rabatu brytyjskiego. Ponieważ jednocześnie wystąpiła nadpłata¹⁷ polskiej składki w kwocie 1 657 334,9 tys. zł (z tytułu VAT i DNB) zobowiązanie powyższe, zostało uregulowane poprzez zmniejszenie składki za styczeń i luty 2017 r. łącznie o 1 538 033,6 tys. zł

W wyniku kontroli wszystkich wydatków części 84 stwierdzono, że wpłata rat składek należnych do budżetu UE dokonywana była w kwotach i terminach zgodnych z obowiązującymi przepisami i procedurami.

Do budżetu Unii Europejskiej przekazano wpłaty środków własnych z następujących tytułów:

- wpłata obliczona na podstawie Dochodu Narodowego Brutto – 12 825 990,5 tys. zł,
- wpłata obliczona na podstawie podatku od towarów i usług – 2 356 700,2 tys. zł,
- wpłata z tytułu udziału w opłatach celnych – 2 519 235,8 tys. zł,
- wpłata z tytułu udziału w opłatach cukrowych – 58 155,1 tys. zł,
- wpłata z tytułu finansowania rabatu brytyjskiego – 1 274 297,7 tys. zł,
- wpłata z tytułu finansowania obniżki wkładów opartych na DNB – 134 051,3 tys. zł.

Wydatki części 84 w układzie zadaniowym zostały ujęte w ramach funkcji 4 – *Zarządzanie finansami państwa*, w zadaniu 4.2 – *Budżet państwa i realizacja wybranych wydatków*, w podzadaniu 4.2.4 – *Płatność składki członkowskiej do budżetu UE*. Dla podzadania określono cel: *przekazywanie płatności składek członkowskich do budżetu UE w terminie i w prawidłowej wysokości*. Zgodnie z załącznikiem nr 49 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2016¹⁸, w związku z charakterem wydatku, jakim jest płatność składki członkowskiej odstąpiono od definiowania miernika realizacji tego celu.

Nadzór i kontrola dysponenta części 84 w zakresie realizacji planu w układzie zadaniowym realizowane były zgodnie z wymogami, na bieżąco (miesięcznie oraz półrocznie) poprzez analizy i oceny przebiegu realizacji wydatków budżetowych w ramach nadzorowanej części. Przedmiotem tych analiz i ocen była zasadność i zgodność wydatków z ich przeznaczeniem w kontekście zmian wprowadzonych w budżecie UE i pozostałych należnych do budżetu UE płatności, jak również zgodność dokonywanych wydatków z wewnętrznymi procedurami płatności.

¹⁴ Decyzją z dnia 21 grudnia 2016 r.

¹⁵ Średnia kwota polskiej składki członkowskiej w latach 2010–2016 wyniosła 3 945 246,7 tys. euro.

¹⁶ Na koniec 2015 r. w części 84 zobowiązania nie wystąpiły.

¹⁷ Wykazana w Rb-N oraz w Rb-28 (w formie komentarza do sprawozdania).

¹⁸ Dz. U. poz. 955, ze zm.

2. Sprawozdania

Kontrolą objęto prawidłowość i rzetelność sporządzania przez dysponenta części 84 – Środki własne Unii Europejskiej rocznych sprawozdań budżetowych za 2016 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania te przekazują prawdziwy obraz wydatków, a także należności i zobowiązań 2016 r. Zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym¹⁹. Kwoty wykazane w kontrolowanych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającym z ewidencji księgowej.

Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości i rzetelności sporządzonych sprawozdań.

3. Księgi rachunkowe

Szczegółowym badaniem objęto 145 zapisów księgowych o łącznej wartości 19 168 430,6 tys. zł dotyczących płatności składki do budżetu Unii Europejskiej w 2016 r., które stanowiły 100% zapisów dokonanych w okresie objętym kontrolą. Zbadano poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodność zapisów księgowych pod kątem prawidłowości wartości transakcji, okresu księgowania, ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych, a w konsekwencji ujęcia w sprawozdaniach budżetowych.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że dowody i odpowiadające im zapisy księgowe zostały sporządzone poprawnie pod względem formalnym. Zapisy księgowe zostały wprowadzone do ksiąg rachunkowych, zarówno księgi głównej, jak i ksiąg pomocniczych prawidłowo. Zapisy zawierały wszystkie elementy wymagane przepisami ustawy o rachunkowości, były sprawdzalne i zostały ujęte w księgach rachunkowych w sposób trwały, systematycznie według kryteriów klasyfikacyjnych oraz z uwzględnieniem zasady chronologii zdarzeń, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli ksiąg rachunkowych, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdań, nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Sprawozdania sporządzane w ramach systemu kontroli środków własnych Unii Europejskiej

W ramach systemu kontroli środków własnych Unii Europejskiej w MF sporządzane są następujące sprawozdania:

- miesięczne sprawozdania z konta „A” i kwartalne z konta „B” sporządzane na podstawie z art. 6 ust. 4a i 4b rozporządzenia Rady (UE, Euratom) nr 609/2014 z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie metod i procedur udostępniania tradycyjnych zasobów własnych, zasobów opartych na VAT

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1015, ze zm.), rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773), rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. Nr 298 poz. 1766).

i zasobów własnych opartych na DNB oraz w sprawie środków w celu zaspokojenia potrzeb gotówkowych²⁰;

- sprawozdanie roczne Polskiej Administracji Celnej o działalności i wynikach kontroli za 2016 r. dotyczące systemu środków własnych Wspólnot, sporządzone na podstawie art. 6 ust.1 rozporządzenia Rady (UE, Euratom) nr 608/2014 z 26 maja 2014 r. określającego środki wykonawcze dotyczące systemu zasobów własnych Unii Europejskiej²¹;
- sprawozdanie z wyliczenia podstaw środka własnego VAT, przekazane na podstawie art. 7(1) rozporządzenia Rady (EWG, Euratom) nr 1553/89 z dnia 29 maja 1989 r. w sprawie ostatecznych jednolitych warunków poboru środków własnych pochodzących z podatku od wartości dodanej²².

Sprawozdania były przekazywane do KE w terminach określonych w przepisach, na podstawie których sporządzano te dokumenty.

W MF prowadzony jest rejestr²³ nadużyć finansowych i nieprawidłowości w odniesieniu do spraw powyżej 10.000 EUR, dotyczących tradycyjnych środków własnych Unii Europejskiej, o których mowa w art. 5 ust. 1 ww. rozporządzenia Rady Nr 608/2014.

Badanie prawidłowości zgłaszania do KE informacji o wykrytych nieprawidłowościach i nadużyciach finansowych, które przeprowadzono na próbie 29 spraw spośród 163 (tj. 17,8%) zarejestrowanych w 2016 w systemie OWNRES wykazało, że w jednym przypadku pracownik MF zakończył weryfikację w sprawie 16 dni po terminie określonym w art. 5 ust. 1 wymienionego rozporządzenia Rady Nr 608/2014. Przyczyną było wystąpienie do właściwej miejscowo izby celnej o podanie wyjaśnień dotyczących przedłużającego się postępowania (sprawa odpowiedniej kwalifikacji długu celnego)²⁴.

²⁰ Dz. Urz. UE L z 07.06.2014, Nr 168, str. 39, ze zm.

²¹ Dz. Urz. UE L z 07.06.2014, Nr 168, str. 29.

²² Dz. Urz. UE L z 0.7.06.1989, Nr 155, str. 9, ze zm.

²³ Rejestr prowadzony w ramach systemu informatycznego Komisji Europejskiej OWNRES służącego do wymiany on-line informacji, które dotyczą spraw o wykrytych nieprawidłowościach i nadużyciach finansowych w zakresie tradycyjnych środków własnych Unii Europejskiej.

²⁴ Znak: PL/2016/000176/0, prowadzonego przez Izbę Celną w Krakowie oraz przez Komisję Europejską (znak: BUDG/B/3/TZ/D/2016).

IV. Informacje dodatkowe

Najwyższa Izba Kontroli przedstawiła wyniki niniejszej kontroli Ministrowi Rozwoju i Finansów w wystąpieniu pokontrolnym podpisanym w dniu 21 kwietnia 2017 r. Z uwagi na to, że w działalności kontrolowanej jednostki nie stwierdzono nieprawidłowości, w wystąpieniu pokontrolnym nie sformułowano uwag i wniosków.

Załączniki

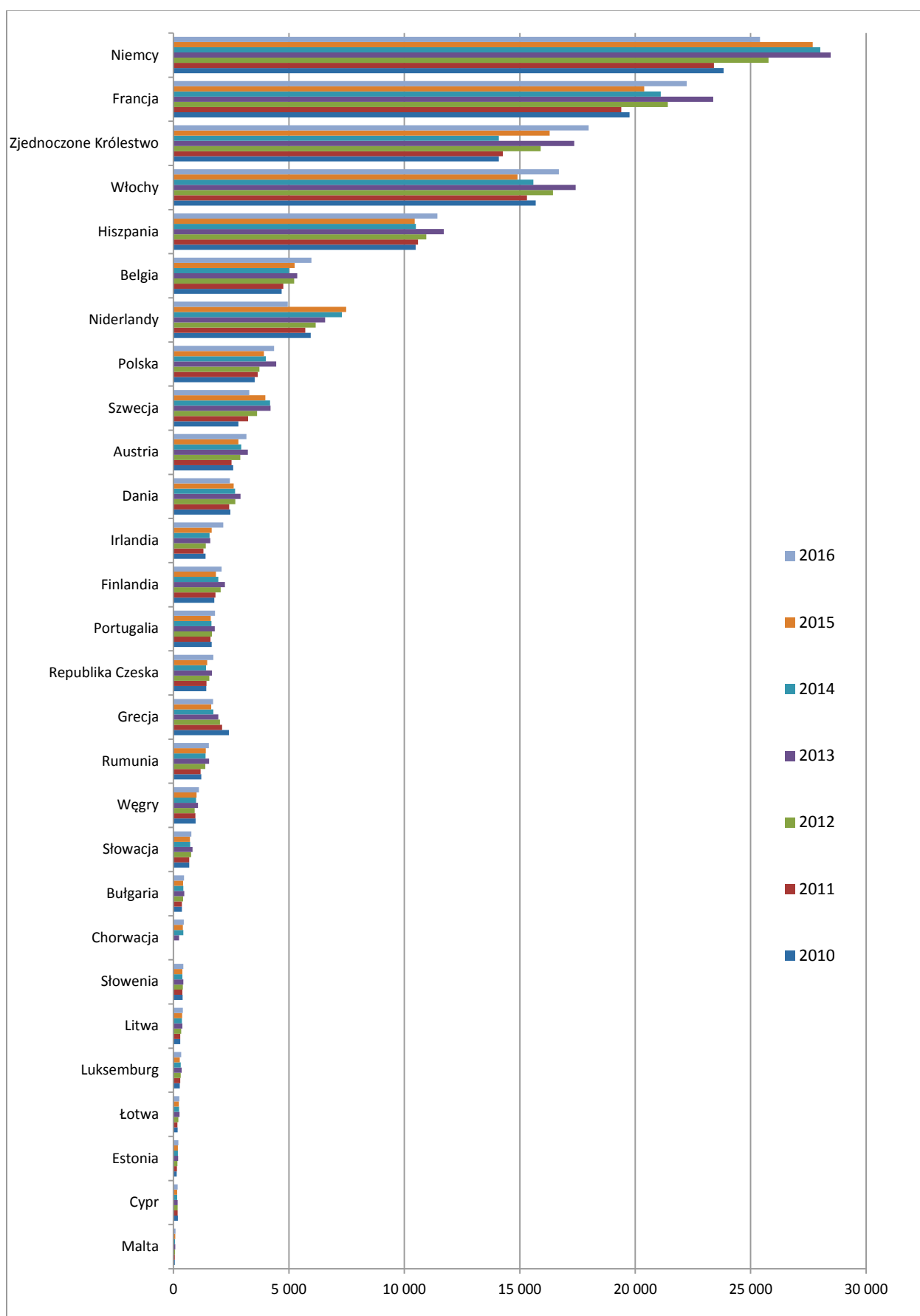
Załącznik 1. Wydatki budżetu państwa w części 84 – Środki własne Unii Europejskiej

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem cz. 84 – Środki własne UE, w tym:	18.195.732,6	19.243.582,0	19.243.582,0	19.168.430,6	105,3	99,6	99,6
1.	dział 758 <i>Różne rozliczenia</i>	18.195.732,6	19.243.582,0	19.243.582,0	19.168.430,6	105,3	99,6	99,6
1.1.	rozdział 75850 - Rozliczenia z budżetem ogólnym UE z tytułu środków własnych	18.195.732,6	19.243.582,0	19.243.582,0	19.168.430,6	105,3	99,6	99,6
1.1.1.	§ 8510 - Wpłata obliczona na podstawie Dochodu Narodowego Brutto	12.652.288,9	13.503.631,0	12.901.141,8	12.825.990,5	101,4	95,1	99,4
1.1.2.	§ 8520 - Wpłata obliczona, zgodnie z metodologią wynikającą z przepisów UE, na podstawie podatku od towarów i usług	2.057.382,7	2.250.400,0	2.356.700,2	2.356.700,2	114,6	104,7	100
1.1.3.	§ 8530 - wpłata z tytułu udziału w opłatach celnych i rolnych	2.116.801,4	2.112.432,0	2.519.235,8	2.519.235,8	119,0	119,3	100
1.1.4.	§ 8540 - Wpłata z tytułu udziału w opłatach cukrowych	53.654,6	55.272,0	58.155,1	58.155,1	108,4	105,2	100
1.1.5.	§ 8550 - Różne rozliczenia finansowe	19,5	-	-	-	-	-	-
1.1.6.	§ 8560 - Wpłata z tytułu finansowania rabatu brytyjskiego	1.315.585,5	1.187.049,0	1.274.297,7	1.274.297,7	96,9	107,4	100
1.1.7.	§ 8570 - Wpłata z tytułu finansowania obniżki wkładów opartych na DNB	-	134.798,0	134.051,3	134.051,3	-	99,4	100

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2016 znowelizowana 20 października 2016 r. i 15 grudnia 2016 r.

Załącznik 2. Składki państw członkowskich Unii Europejskiej w latach 2010–2016 (mln EUR)

Załącznik 3. Kalkulacja oceny ogólnej w części 84 – Środki własne Unii Europejskiej

Oceny wykonania budżetu w części 84 – Środki własne Unii Europejskiej dokonano stosując kryteria²⁵ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2016 roku²⁶.

Dochody: w 2016 r. w części 84 nie planowano i nie zrealizowano dochodów

Wydatki: 19 168 430,6 tys. zł

Łączna kwota G: 19 168 430,6 tys. zł (kwota dochodów + kwota wydatków)

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 1,0000$

Nieprawidłowości w wydatkach: nie stwierdzono

Ocena częściowa wydatków: pozytywna (5)

Wynik końcowy Wk: 5

Ocena końcowa: pozytywna

²⁵ <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/standardy-kontroli-nik/>.

²⁶ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/analiza-budzetu-panstwa/>.

Załącznik 4. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Minister Rozwoju i Finansów
8. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
9. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
10. Sejmowa Komisja do Spraw Unii Europejskiej